

Bosnia and Herzegovina
AGENCY FOR STATISTICS OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA

Na osnovu člana 9. stava 2. Zakona o statistici Bosne i Hercegovine i ("Sl. glasnik BiH", br. 26/04 i 42/04) i člana 61. stava 2. Zakona o upravi ("Sl. glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), direktorica Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU PRISTUPA I KORIŠTENJA POVJERLJIVIH STATISTIČKIH PODATAKA AGENCIJE ZA STATISTIKU BIH ZA NAUČNE SVRHE

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet i pravni osnov primjene pravilnika)

(1) Ovim se Pravilnikom utvrđuju uvjeti i način pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) za naučne svrhe.

(2) Način pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Agencije obavlja se u skladu sa Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine i Zakonom o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/25).

(3) Povjerljivim statističkim podacima koji omogućuju samo indirektnu identifikaciju statističke jedinice izuzetno se na osnovu pisanog zahtjeva, može omogućiti pristup za provedbu statističkih analiza isključivo za naučne svrhe u skladu s odredbom člana 23. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

Član 2.

(Definicije pojmova i identifikacija statističkih jedinica)

(1) U smislu ovoga Pravilnika pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) »Povjerljivi statistički podaci za naučne svrhe« su statistički podaci koji omogućavaju isključivo indirektnu identifikaciju statističke jedinice.
- b) »Istraživački subjekt« je pravna osoba koja obavlja naučno-istraživačku djelatnost ili naučno-istraživačka jedinica (odjel i sl.) unutar pravne osobe, koja mora biti samostalna

i nezavisna u oblikovanju naučnih zaključaka te odvojena od područja djelovanja pravne osobe kojoj pripada.

- c) »Istraživač pri istraživačkom subjektu« jest fizička osoba koja se bavi naučno-istraživačkim radom u istraživačkom subjektu i formalno je s njim povezana ili doktorand upisan na poslijediplomski univerzitetski doktorski studij pri istraživačkom subjektu.
 - d) »Subjekt koji traži pristup« je istraživački subjekt iz tačke b) ovoga stava koji traži pristup povjerljivim statističkim podacima.
 - e) »Istraživački projekt« je vremenski ograničena naučno-istraživačka aktivnost koju provode istraživači pri istraživačkom subjektu, odnosno doktorandi tokom poslijediplomskog univerzitetskog dokorskog studija u svrhu izrade dokorskog rada, a koja ima jasno definisanu naučnu svrhu istraživanja, voditelja istraživanja, saradnike na istraživanju (ako ih ima), metode statističke analize, opis očekivanih rezultata i način njihove objave (članci, prezentacije, publikacije i sl.).
 - f) »Korisnik podataka« jest istraživač pri istraživačkom subjektu iz tačke c) ovoga stava čije ime je navedeno u ugovoru o korištenju povjerljivih statističkih podataka za naučne svrhe.
 - g) „Sigurna soba“ jest strogo kontrolisano okruženje unutar prostorija Agencije u kojem se osigurava pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe.
- (2) »Izrazi „identifikator« se odnose na »direktnu identifikaciju« i »indirektnu identifikaciju« koji imaju jednako značenje kao i izrazi u članu 3. tačka 9. i 10. Uredbe (EZ) br. 223/2009.
- a) »direktna identifikacija« znači identifikacija statističke jedinice na osnovu njezina imena ili adrese, ili na osnovu javno dostupnog identifikacijskog broja i
 - b) »indirektna identifikacija« znači identifikacija statističke jedinice na osnovu svakog drugog načina osim direktne identifikacije.
- (3) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI - UVJETI ZA PRISTUP POVJERLJIVIM STATISTIČKIM PODACIMA ZA NAUČNE SVRHE

Član 3.

(Opći uvjeti koje mora ispunjavati istraživački subjekt)

Subjekt koji traži pristup mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) imati status istraživačkog subjekta iz člana 2. stava (1) tačke b. ovog Pravilnika;
- b) imati iskustvo u provođenju istraživačkih projekata;
- c) biti u mogućnosti provoditi tehničke i organizacijske mjere za osiguranje zaštite povjerljivih podataka.

Član 4.

(Sadržaj i elementi istraživačkog projekta)

Prijedlog istraživačkog projekta za koji se traži pristup mora sadržavati:

- a) naučnu svrhu i ciljeve istraživačkog projekta;
- b) obrazloženje zašto se naučna svrha istraživačkog projekta ne može postići korištenjem podataka koji nisu povjerljivi;
- c) vremenski okvir istraživačkog projekta;
- d) podatke o korisniku podataka;
- e) setove podataka kojima se traži pristup i metode njihove analize;
- f) očekivane rezultate statističkih analiza podataka kojima se traži pristup;
- g) način objave rezultata istraživanja za koje su korišteni povjerljivi statistički podaci (članci, prezentacije, publikacije i sl.).

Član 5.

(Trajanje pristupa povjerljivim statističkim podacima)

- (1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe može se odobriti samo unutar perioda trajanja istraživačkog projekta.
- (2) Istraživačkom subjektu može se odobriti produženje trajanja pristupa utvrđenom u stavu 1. ovoga člana na osnovu zahtjeva koji se podnosi najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka.
- (3) Najdalje trajanje pristupa povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe je pet godina, uključujući produženo trajanje pristupa.

DIO TREĆI - NAČIN PRISTUPA POVJERLJIVIM STATISTIČKIM PODACIMA ZA NAUČNE SVRHE

Član 6.

(Oblici pristupa povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe)

- (1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe Agencija može omogućiti na jedan od sljedećih načina:
 - a) u »sigurnoj sobi«
 - b) »na daljinu«
 - c) na prijenosnom mediju za skladištenje podataka.
- (2) Povjerljivi statistički podaci kojima je omogućen pristup u »sigurnoj sobi« i »na daljinu«, osim što im je uklonjen direktni identifikator, mogu dodatno biti zaštićeni i metodama za smanjivanje rizika razotkrivanja statističke jedinice (anonimizacija podataka).

(3) Povjerljivi statistički podaci kojima je omogućen pristup na prijenosnom mediju za skladištenje podataka, uz uklanjanje direktnog identifikatora, dodatno su zaštićeni i metodama za smanjivanje rizika razotkrivanja statističke jedinice (anonimizacija podataka).

Član 7.

(Pristup povjerljivim statističkim podacima u „sigurnoj sobi“)

(1) Korisniku podataka koji povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe pristupa u »sigurnoj sobi«, Agencija će na raspolaganje staviti terminal s virtualnim desktopom s instaliranim programima za statističku analizu.

(2) Mjesto pristupa povjerljivim statističkim podacima nalazi se u prostoriji Agencije u koju pristup imaju isključivo ovlaštene osobe.

(3) Izuzetno od stava 1. ovoga člana, korisniku podataka može se, uz prethodnu saglasnost Agencije, omogućiti korištenje drugih programa za statističku analizu ili korištenje vlastitih programskih kodova za rad u programima za statističku analizu.

(4) Prilikom rada u sigurnoj sobi potrebno je pridržavati se uputa za rad s povjerljivim statističkim podacima koje se korisniku podataka dostavljaju prije početka rada.

(5) Rezultate statističkih analiza nastale u »sigurnoj sobi« Agencija dostavlja korisniku podataka koji je imao pristup tim podacima tek nakon provjere rezultata sa stajališta statističke povjerljivosti.

Član 8.

(Pristup povjerljivim statističkim podacima „na daljinu“)

(1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe »na daljinu« provodi se uspostavljanjem sigurne veze računara korisnika podataka s virtualnom okolinom Agencije.

(2) Agencija će korisniku podataka staviti na raspolaganje programe za statističku analizu.

(3) Izuzetno od stava 2. ovoga člana, korisniku podataka može se, uz prethodnu saglasnost Agencije, omogućiti korištenje drugih programa za statističku analizu ili korištenje vlastitih programskih kodova za rad u programima za statističku analizu.

(4) Rezultati statističkih analiza (datoteke) koji nastaju tokom rada s povjerljivim statističkim podacima pohranjuju se direktno i isključivo na informacijski sistem Agencije.

(5) Prilikom rada »na daljinu« potrebno je pridržavati se uputa za rad s povjerljivim statističkim podacima koje se korisniku podataka dostavljaju prije početka rada.

(6) Rezultate statističkih analiza nastale pristupom »na daljinu« Agencija dostavlja korisniku podataka koji je imao pristup tim podacima tek nakon provjere rezultata sa stajališta statističke povjerljivosti.

Član 9.
(Pristup povjerljivim statističkim podacima putem prijenosnog medija)

(1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe putem prijenosnog medija za skladištenje podataka provodi se tako što se korisniku dostavljaju podaci koji su kriptirani odgovarajućim metodama zaštite. Pristupni podaci za dekripciju (šifra ili digitalni ključ) dostavljaju se korisniku odvojenim i sigurnim komunikacijskim kanalom, nezavisno o načinu dostave samog medija.

(2) Preuzimanje prijenosnog medija s povjerljivim statističkim podacima omogućeno je ličnim preuzimanjem od strane korisnika podataka unutar prostorija Agencije ili putem dostave prijenosnog medija poštom.

(3) Povjerljive statističke podatke dobivene na prijenosnom mediju korisnik podataka ne smije ispisivati ili umnožavati na bilo kojem mediju niti prosljeđivati drugim osobama.

(4) Korisnik podataka dužan je, za vrijeme obrade – povjerljivih statističkih podataka, računar na kojem se provodi obrada odspojiti sa svih mreža na kojima ima pristup te ih nakon obrade, ukloniti iz računara.

Član 10.
(Dostava rezultata statističkih analiza korisnicima podataka)

Rezultate statističkih analiza iz člana 7. stava (5) i člana 8. stava (4) ovoga Pravilnika, Agencija dostavlja korisniku podataka koji je imao pristup tim podacima, elektronskom poštom, u roku od 15 radnih dana od dana završetka rada s podacima.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK RJEŠAVANJA ZAHTJEVA ZA KORIŠTENJE POVJERLJIVIH STATISTIČKIH PODATAKA ZA NAUČNE SVRHE

Član 11.
(Podnošenje zahtjeva i obavezna dokumentacija)

(1) Zahtjev za korištenje povjerljivih statističkih podataka za naučne svrhe (u daljem tekstu: zahtjev) i dokazi o ispunjavanju uvjeta za odobravanje zahtjeva podnose se pisanim putem Agenciji neposredno, poštom ili elektronskom poštom.

(2) Zahtjev mora sadržavati sve podatke iz člana 3. i 4. ovoga Pravilnika i biti potpisan od odgovorne osobe istraživačkog subjekta. Obrazac zahtjeva propisuje Komisija i isti je sastavni dio ovog Pravilnika - (Obrazac broj 1).

(3) Uz zahtjev, podnosilac je dužan priložiti:

a) dokaz da je pravna osoba registrovana za obavljanje naučno-istraživačke djelatnosti (izvod iz sudskog registra ili drugog registra zakonom ovlaštenog organa u Bosni i Hercegovini ili izvod iz registra zemlje poslovnog osnivanja za pravnu osobu izvan Bosne i Hercegovine iz kojeg je vidljivo obavljanje naučno-istraživačke djelatnosti ili izvod iz evidencije priznatih

istraživačkih subjekata Evropske komisije (Eurostata) koji provode statističke analize za naučne svrhe;

b) organigram podnosioca;

c) dokaz da je istraživač pri istraživačkom subjektu, koji će imati pristup povjerljivim podacima u statusu naučnika ili magistra (drugi ciklus – magistarski studij, integrisani studij) ili doktora nauka/umjetnosti (treći ciklus – doktorski studij) pri istraživačkom subjektu (izvod iz Upisnika naučnika pri nadležnom registarskom tijelu u Bosni i Hercegovini ili potvrda o statusu studija, ili izvod/potvrda o statusu naučnika za naučnike izvan Bosne i Hercegovine);

d) popis publikacija koje je subjekt koji traži pristup objavio i popis istraživačkih projekata u kojim je učestvovao;

e) potpisanu Izjavu o obavezi primjene mjera zaštite povjerljivih statističkih podataka na mjestu pristupa, računarskom sistemu ili drugom mediju na kojem će biti pohranjeni povjerljivi statistički podaci koji će se koristiti. Obrazac izjave o mjerama zaštite i čuvanja podataka propisuje Komisija i ista je sastavni dio ovog Pravilnika – (Obrazac broj 2.). Ovom izjavom istraživački subjekt i korisnik podataka obavezuju na primjenu minimalnih tehničkih i organizacijskih mjera, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- 1) Onemogućavanje povezivanja računara, na kojem se vrši obrada povjerljivih podataka, na bilo koju javnu ili lokalnu mrežu (internet, LAN) za vrijeme obrade, u skladu sa članom 9. stavom 4. ovog Pravilnika;
- 2) Primjenu mjera za sprečavanje neovlaštenog fizičkog pristupa prostorijama i računarskoj opremi na kojoj se podaci čuvaju ili obrađuju;
- 3) Obavezu sigurnog i trajnog brisanja povjerljivih podataka sa svih medija nakon isteka perioda korištenja i dostavljanje potvrde o uništenju podataka Agenciji, u skladu sa članom 17. stavom 3. ovog Pravilnika;
- 4) Zabrana umnožavanja, ispisa ili prosljeđivanja podataka neovlaštenim trećim osobama, u skladu sa članom 9. stavom 3. ovog Pravilnika.

(4) Dokazi iz stava (3) ovoga člana ne smiju biti stariji od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(5) Subjekt koji traži pristup u zahtjevu za korištenje povjerljivih statističkih podataka za naučne svrhe predlaže način pristupa podacima, a Agencija odlučuje o načinu pristupa vodeći računa o detaljnosti i osjetljivosti podataka kojima se traži pristup.

(6) Ako je zahtjev nepotpun Agencija će pozvati podnosioca da dopuni zahtjev.

Član 12.

(Postupanje Komisije i rok za davanje prijedloga odluke)

(1) Zahtjev iz člana 11. ovoga Pravilnika razmatra Komisija za statističku povjerljivost Agencije (u daljem tekstu: Komisija) te direktoru Agencije dostavlja prijedlog odluke s obrazloženjem razloga za odobravanje ili odbijanje zahtjeva, u pisanom obliku.

(2) Prijedlog odluke iz stava 1. ovoga člana, Komisija utvrđuje u roku od 15 radnih dana od dana primitka urednog zahtjeva.

Član 13.
(Sastav, nadležnosti i način rada Komisije za statističku povjerljivost)

- (1) Komisija ima devet (9) članova, koji se imenuju iz reda zaposlenika Agencije nadležnih za poslove pripreme i proizvodnje statističkih podataka, diseminacije i odnosa s korisnicima, statističke povjerljivosti, informacijske sigurnosti i pravne poslove.
- (2) Predsjednik Komisije je rukovodilac Sektora za statističke metodologije, standarde, planiranje, kvalitetu i koordinaciju.
- (3) Zamjenik predsjednika Komisije je rukovodilac Sektora za diseminaciju.
- (4) Zamjenik predsjednika zamjenjuje predsjednika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, te u tom slučaju ima sva prava i obaveze predsjednika Komisije.
- (5) Članove Komisije imenuje direktor Agencije odlukom.
- (6) Komisija donosi prijedloge odluka većinom glasova svih članova.
- (7) Komisija ima sekretara, kojeg imenuje direktor Agencije iz reda zaposlenika Agencije.
- (8) Način rada i ostala pitanja od važnosti za obavljanje poslova iz djelokruga Komisije urediti će se poslovnikom o radu, koji donosi komisija.

Član 14.
(Donošenje odluke o zahtjevu)

- (1) Odluku o zahtjevu donosi direktor Agencije, u pravilu, u roku od deset radnih dana od dana primitka prijedloga odluke iz člana 12. stava (1) ovoga Pravilnika.
- (2) Odluka iz stava (1) ovoga člana nije upravni akt.
- (3) O odluci iz stava (1) ovoga člana, Agencija će pisanim putem obavijestiti podnosioca zahtjeva.

Član 15.
(Odustanak od zahtjeva za pristup povjerljivim podacima)

Subjekt koji je zatražio pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe može u svakom trenutku odustati od zahtjeva djelomično ili u cijelosti o čemu je dužan pisanim putem obavijestiti Agenciju.

Član 16.
(Ugovor o korištenju povjerljivih statističkih podataka)

(1) Agencija i istraživački subjekt kojem je odobren zahtjev sklapaju poseban ugovor o korištenju povjerljivih statističkih podataka (u daljem tekstu: Ugovor), u pisanom obliku.

(2) Ugovor mora sadržavati podatke o svakom pojedinom korisniku podataka koji će imati pristup i njihove izjave o povjerljivosti te odredbe kojima se štiti povjerljivost i zaštita statističkih podataka koji se daju na korištenje, u skladu sa ovim Pravilnikom i propisima iz člana 1. ovog Pravilnika. Obrazac izjave o povjerljivosti propisuje Komisija i isti je sastavni dio ovog Pravilnika – **(Obrazac broj 3.)**.

Član 17.
(Obaveze korisnika podataka i postupanje po isteku projekta)

(1) Pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe omogućava se korisnicima podataka čija su imena navedena u Ugovoru.

(2) Ugovorna strana i/ili korisnik podataka odgovaraju za poduzimanje svih potrebnih administrativnih, tehničkih i organizacijskih mjera za zaštitu povjerljivih statističkih podataka za naučne svrhe koji su im stavljeni na raspolaganje prema Ugovoru, posebno za odgovarajuću fizičku sigurnost prostorija i računarskih sistema, odgovarajući način čuvanja podataka u računarskom sistemu, odgovarajući način čuvanja prijenosnog medija na kojima su pohranjeni podaci te odgovarajući način čuvanja povjerljivih rezultata analize (ograničen pristup prostoriji i računaru u kojima se nalaze rezultati).

(3) Nakon završetka istraživačkog projekta, a najkasnije u roku od 30 dana, ugovorna strana pisanim putem obavještava Agenciju o uništenju povjerljivih statističkih podataka kojima je imala pristup. Ova se izjava primjenjuje na izvorne podatke koje je ugovornoj strani dostavila Agencija i na sve podskupove izvornog skupa podataka. Obrazac izjave o uništenju povjerljivih statističkih podataka je sastavni dio ovog Pravilnika – **(Obrazac broj 4.)**.

Član 18.
(Obaveza dostavljanja informacija o objavljenim rezultatima)

Nakon završetka istraživačkog projekta, ugovorna strana dužna je Agenciji staviti na raspolaganje sve poveznice na objavljene rezultate istraživanja pri čijoj izradi su se podaci koristili.

Član 19.
(Postupanje u slučaju povrede uvjeta korištenja podataka)

(1) Ako Agencija sazna da ugovorna strana i/ili korisnik podataka ne postupaju u skladu s Ugovorom, ovim Pravilnikom i propisima iz člana 1. ovog Pravilnika, bez odgađanja će pokrenuti postupak privremene zabrane pristupa ili korištenja predmetnih podataka.

(2) Komisija iz člana 13. stava (1) ovoga Pravilnika razmatra istinitost saznanja o nepridržavanju uvjeta za korištenje povjerljivih statističkih podataka i predlaže direktoru Agencije dalje postupanje.

(3) Ako Komisija utvrdi da su saznanja o nepridržavanju uvjeta za pristup povjerljivim podacima istinita, Agencija može korisniku podataka na određeno vrijeme ili trajno zabraniti pristup povjerljivim statističkim podacima i raskinuti Ugovor te postupiti u skladu s krivičnim ili prekršajnim odredbama propisa iz člana 1. stav (2) ovog Pravilnika.

Član 20.

(Odgovornost Agencije za sigurnost pristupa u sigurnoj sobi i na daljinu)

Agencija je, u okviru svog djelokruga, odgovorna za poduzimanje svih potrebnih administrativnih, tehničkih i organizacijskih mjera za zaštitu povjerljivih statističkih podataka za naučne svrhe kojima korisnici podataka pristupaju u »sigurnoj sobi« i »na daljinu«, posebno za odgovarajuću fizičku sigurnost prostorija i računarskih sistema, odgovarajući način čuvanja podataka u računarskom sistemu te odgovarajući način čuvanja rezultata statističke analize.

Član 21.

(Troškovi pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka)

Troškove pristupa, pripreme, obrade i kontrole prema zahtjevu za korištenje povjerljivih statističkih podataka za naučne svrhe snosi istraživački subjekt koji traži pristup podacima, prema cjenovniku Agencije.

Član 22.

(Vođenje evidencije istraživačkih subjekata)

Agencija vodi evidenciju istraživačkih subjekata, s kojima je sklopljen Ugovor i svrsi za koju su ti podaci dani na korištenje. Obrazac Evidencije istraživačkih subjekata je sastavni dio ovog Pravilnika – **(Obrazac broj 5.)**.

Član 23.

(Prekršajna odgovornost za nezakonito omogućavanje pristupa)

Prekršajno odgovorna osoba Agencije koja omogući pristup povjerljivim statističkim podacima za naučne svrhe protivno odredbama ovog Pravilnika i propisima iz člana 1. ovog Pravilnika, kaznit će se u skladu sa sankcijama utvrđenim u Zakonu o statistici Bosne i Hercegovine i Zakonu o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

(Imenovanje Komisije i donošenje Poslovnika o radu)

(1) Direktor Agencije donijeti će odluku o imenovanju Komisije iz člana 13. stava (3) ovoga Pravilnika u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(2) Komisija iz člana 13. stava (1) ovoga Pravilnika će donijeti Poslovnik o radu iz člana 13. stava (5) ovoga Pravilnika u saradnji sa Odsjekom za pravne, kadrovske i opće poslove, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Član 25.

(Prestanak važenja ranijih odredbi)

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti poglavlje VI. odnosno čl. 18., 19. i 20. Pravilnika o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine (broj:01-02-03-603-1/16, od 19.05.2016. godine).

Član 26.

(Stupanje na snagu i početak primjene pravilnika)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivati će se u roku od 30 dana od dana donošenja i objavljuje se na web portalu Agencije.

Broj: 11-02-3-64-1/26
Sarajevo, 20. januara 2026.

Direktorica

Vesna Ćužić